TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 20. septembrī*

Apelācija – Valsts atbalsts – Ciparu televīzija – Atbalsts zemes ciparu televīzijas ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās *Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha* (Kastīlijas-Lamančas autonomā kopiena, Spānija) – Subsīdija zemes ciparu televīzijas platformu operatoriem – Lēmums, ar kuru atbalsta pasākumi atzīti par daļēji nesaderīgiem ar iekšējo tirgu – Jēdziens "valsts atbalsts" – Priekšrocība – Pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi – Definīcija – Dalībvalstu rīcības brīvība

Lieta C-114/17 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2017. gada 3. martā iesniedza

Spānijas Karaliste, ko pārstāv *M. J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *E. Gippini Fournier* un *B. Stromsky*, kā arī *P. Němečková*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši K. Vajda [*C. Vajda*], E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente) un K. Likurgs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāte: E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre: L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 7. marta tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2018. gada 8. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – spāņu.

Spriedums

1 Apelācijas sūdzībā Spānijas Karaliste lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 15. decembra spriedumu Spānija/Komisija (T-808/14, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", nav publicēts, EU:T:2016:734), ar kuru Vispārējā tiesa noraidīja tās prasību atcelt Komisijas 2014. gada 1. oktobra Lēmumu C(2014) 6846 *final* par valsts atbalstu SA.27408 ((C 24/10) (ex NN 37/10, ex CP 19/09)), ko Kastīlijas-Lamančas iestādes īstenojušas zemes ciparu televīzijas ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās.

Atbilstošās tiesību normas

2 Vispārējās tiesas Reglamenta 84. pantā "Jauni pamati", pārsūdzētā sprieduma tiesvedībai piemērojamajā redakcijā (turpmāk tekstā – "Vispārējās tiesas Reglaments"), ir noteikts:

"1. Tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesiskiem vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

2. Attiecīgā gadījumā jaunus pamatus izvirza otrreizējā procesuālo rakstu apmaiņā, tos identificējot kā jaunus pamatus. Ja tiesiskie vai faktiskie apstākļi, kas attaisno jaunu pamatu izvirzīšanu, ir kļuvuši zināmi pēc otrreizējas procesuālo rakstu apmaiņas vai pēc tam, kad pieņemts lēmums neatļaut šādu otrreizēju apmaiņu, attiecīgā puse izvirza jaunus pamatus, tiklīdz tā uzzina par šiem apstākļiem.

3. Neskarot Vispārējās tiesas vēlāko lēmumu par jauno pamatu pieņemamību, priekšsēdētājs dod pārējiem lietas dalībniekiem iespēju atbildēt uz šiem pamatiem."

3 Šā reglamenta 86. pantā "Prasības pieteikuma grozīšana" ir noteikts:

"1. Ja tiesību akts, kuru lūgts atcelt, ir aizstāts vai grozīts ar citu tiesību aktu, kam ir tāds pats priekšmets, prasītājs pirms tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas vai pirms Vispārējās tiesas lēmuma izlemt lietu bez tiesvedības mutvārdu daļas var grozīt prasības pieteikumu, lai ņemtu vērā šo jauno faktu.

2. Prasības pieteikuma grozījumi ir jāiesniedz kā atsevišķs dokuments LESD 263. panta sestajā daļā paredzētajā termiņā, kurā var lūgt atcelt tiesību aktu, kas pamato prasības pieteikuma grozīšanu.

[..]

4. Grozījumu rakstā ietver:

a) grozītos prasījumus;

b) attiecīgā gadījumā – grozītos pamatus un argumentus;

c) attiecīgā gadījumā – ziņas par pierādījumiem un piedāvātajiem pierādījumiem, kas saistīti ar prasījumu grozīšanu.

5. Grozījumu rakstam pievieno tiesību aktu, kas pamato prasības pieteikuma grozīšanu. Ja šis tiesību akts nav iesniegts, sekretārs nosaka prasītājam pieņemamu termiņu tā iesniegšanai. Ja prasītājs noteiktajā termiņā nenovērš šo trūkumu, Vispārējā tiesa lemj par to, vai šīs prasības neievērošana prasības pieteikuma grozījumu rakstu nepadara formāli nepieņemamu.

6. Neskarot Vispārējās tiesas vēlāko lēmumu par prasības pieteikuma grozījumu raksta pieņemamību, priekšsēdētājs nosaka atbildētājam termiņu, kurā tas var atbildēt uz grozījumu rakstu.

[..]"

Tiesvedības priekšvēsture

4 Strīda rašanās faktus Vispārējā tiesa ir izklāstījusi pārsūdzētā sprieduma 1.–24. punktā. Šīs tiesvedības vajadzībām tos var rezumēt šādi.

5 Šī lieta attiecas uz virkni pasākumu, ko Spānijas iestādes ir īstenojušas saistībā ar pāreju no analogās televīzijas apraides uz ciparu televīzijas apraidi *Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha* (Kastīlijas-Lamančas autonomā kopiena, Spānija) (turpmāk tekstā – "attiecīgais pasākums").

6 Spānijas Karaliste ir izveidojusi tiesisko regulējumu nolūkā veicināt pārejas procesu no analogās televīzijas uz ciparu televīzijas apraidi, it īpaši izsludinot 2005. gada 14. jūnija *Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo* (Likums 10/2005, ar ko paredz steidzamus pasākumus, lai ieviestu zemes ciparu televīziju, liberalizētu kabeļtelevīziju un veicinātu plurālismu) (*BOE* Nr. 142, 2005. gada 15. jūnijs, 20562. lpp.) un 2005. gada 29. jūlija *Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre* (Karaļa dekrēts 944/2005, ar ko apstiprina Valsts tehnisko plānu zemes ciparu televīzijai) (*BOE* Nr. 181, 2005. gada 30. jūlijs, 27006. lpp.). Ar šo Karaļa dekrētu valsts privātajām un sabiedriskajām raidorganizācijām tika noteikts pienākums attiecīgi nodrošināt, lai 96 % un 98 % iedzīvotāju uztvertu zemes ciparu televīziju (turpmāk tekstā – "ZCT").

7 Lai varētu veikt pāreju no analogās televīzijas uz ZCT televīziju, Spānijas iestādes sadalīja Spānijas teritoriju trīs zonās, kas attiecīgi dēvētas par "I zonu", "II zonu" un "III zonu". Šajā lietā runa ir par II zonu, kuru veido mazāk urbanizēti un attālāki reģioni un kurā dzīvo 2,5 % Spānijas iedzīvotāju. Tā kā komerciālu interešu trūkuma dēļ raidorganizācijas šajā zonā neveica investīcijas digitalizācijā, tas pamudināja Spānijas iestādes ieviest publisku finansējumu.

8 2007. gada septembrī *Consejo de Ministros* (Ministru padome, Spānija) pieņēma valsts programmu par pāreju uz ZCT, kuras mērķis bija panākt, lai Spānijas iedzīvotājiem ZCT pakalpojumi tiktu nodrošināti tādā pašā mērā, kādā tiem 2007. gadā tika nodrošināts analogās televīzijas pārklājums, proti, 98 % iedzīvotāju un 99,96 % Kastīlijas-Lamančas autonomās kopienas iedzīvotāju.

9 Lai varētu sasniegt noteikto ZCT pārklājuma mērķi, Spānijas iestādes paredzēja piešķirt valsts finansējumu, lai II zonā, konkrētāk, šajā zonā esošās Kastīlijas-Lamančas autonomās kopienas daļās, it īpaši atbalstītu zemes televīzijas digitalizācijas procesus.

10 2008. gada februārī *Ministerio de Industria, Turismo y Comercio* (Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrija, Spānija) (turpmāk tekstā – "*MITC*") pieņēma lēmumu par telekomunikāciju infrastruktūras uzlabošanu un kritēriju noteikšanu, kā arī par finansējuma sadali darbībām, kas tiek veiktas informācijas sabiedrības attīstīšanai tā sauktā "Plan Avanza" ietvaros. Saskaņā ar šo lēmumu apstiprinātais budžets daļēji tika piešķirts televīzijas digitalizācijai II zonā.

11 Šī digitalizācija tika veikta laikā no 2008. gada jūlija līdz novembrim. Pēc tam *MITC* nodeva līdzekļus autonomajām kopienām, kuras apņēmās no saviem budžeta resursiem segt pārējos izdevumus saistībā ar darījumu.

12 2008. gada oktobrī Spānijas Ministru padome nolēma piešķirt papildu līdzekļus, lai paplašinātu un pilnveidotu ZCT pārklājumu ciparu apraides ieviešanas projektu ietvaros, kuri bija jāīsteno 2009. gada pirmajā pusgadā.

13 Pēc tam autonomās kopienas uzsāka paplašināšanas procesu. Šajā nolūkā tās rīkoja publiskos iepirkumus vai uzticēja šo paplašināšanu privātiem uzņēmumiem. Dažos gadījumos autonomās kopienas lūdza pašvaldībām uzņemties ar paplašināšanu saistītos darbus.

14 Atšķirībā no vairuma citu autonomo kopienu Kastīlijas-Lamančas autonomā kopiena nerīkoja publiskos iepirkumus ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanai. Šīs autonomās kopienas iestādes piemēroja īpašu procedūru, kas izveidota ar *Decreto 347/2008 por el que se regula la concesión de subvenciones directas para la ejecución del plan de transición a la televisión digital terrestre en Castilla-La Mancha* (Dekrēts 347/2008 par tiešu subsīdiju piešķiršanu programmas īstenošanai par pāreju uz zemes ciparu televīziju Kastīlijā-Lamančā), 2008. gada 2. decembris (*Diario oficial de Castilla-La Mancha* Nr. 250, 2008. gada 5. decembris, 38834. lpp.).

15 Dekrētā 347/2008 bija paredzēta digitalizācijai nepieciešamo līdzekļu tieša piešķiršana esošo pārraides centru īpašniekiem. Gadījumos, kad pārraides centri piederēja vietējai pašvaldībai, tā noslēdza līgumu ar Kastīlijas-Lamančas valdību, lai iegūtu finansējumu šiem centriem. Vietējās pašvaldības pēc tam iegādājās ciparu tehnoloģiju iekārtas savam telekomunikāciju operatoram un uzticēja tam šo iekārtu uzstādīšanu, ekspluatāciju un uzturēšanu. Gadījumos, kad šie pārraides centri piederēja privātam telekomunikāciju operatoram, tas noslēdza līgumu ar minēto valdību, lai iegūtu līdzekļus iekārtu digitalizācijai. Tā kā bija jāuzceļ 20 jauni pārraides centri, 14 tika uzcelti, pamatojoties uz līgumiem, kas noslēgti starp šo valdību un vietējām pašvaldībām, bet 6 tika uzcelti, pamatojoties uz līgumu starp minēto valdību un telekomunikāciju operatoru.

16 Kastīlijas-Lamančas valdība finansēja ciparu tehnoloģiju iekārtu iegādi, to uzstādīšanu, kā arī katra digitalizētā centra ekspluatāciju un uzturēšanu pirmajos divos gados. Tādējādi 475 pārraides centri piederēja vietējām pašvaldībām, bet par 141 pārraides centriem līdzekļi tika piešķirti diviem telekomunikāciju operatoriem, proti, *Telecom CLM* un *Abertis Telecom Terrestre SA* (turpmāk tekstā – "*Abertis*").

17 2009. gada 14. janvārī un 18. maijā Eiropas Komisija saņēma divas sūdzības, ko bija iesnieguši, pirmkārt, *Radiodifusión Digital SL*, vietējais telekomunikāciju un zemes televīzijas operators, un, otrkārt, *SES Astra SA*. Šīs sūdzības tika iesniegtas par Spānijas iestāžu atbalsta shēmu pārejai no analogās televīzijas uz ciparu televīziju II zonā. Sūdzībās teikts, ka šis pasākums esot ietvēris nepaziņotu atbalstu, kas var radīt konkurences izkropļojumus starp zemes apraides un satelītapraides platformām. Turklāt *Radiodifusión Digital* apgalvoja, ka apstrīdētais pasākums radot konkurences izkropļojumus starp nacionālajiem operatoriem un vietējiem operatoriem.

18 2010. gada 29. septembra vēstulē Komisija informēja Spānijas Karalisti par tās lēmumu uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru par attiecīgo pasākumu Kastīlijas-Lamančas autonomajā kopienā. Tajā pašā dienā Komisija informēja šo dalībvalsti par atsevišķas procedūras uzsākšanu saistībā ar šo atbalsta shēmu attiecībā uz visu Spānijas teritoriju, izņemot Kastīlijas-Lamančas autonomo kopienu (OV 2010, C 337, 17. lpp.).

19 2013. gada 19. jūnijā Komisija pieņēma Lēmumu 2014/489/ES par valsts atbalstu SA.28599 ((C 23/10) (ex NN 36/10, ex CP 163/09)), ko Spānijas Karaliste īstenojusi zemes ciparu televīzijas ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās (ārpus Kastīlijas-Lamančas) (OV 2014, L 217, 52. lpp.).

20 Pēc tam Komisija pieņēma lēmumu C(2014) 6846 *final*, kura 1. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka valsts atbalsts, kas piešķirts zemes televīzijas platformas operatoriem *Telecom CLM* un *Abertis* pārraides centru modernizēšanai, jaunu pārraides centru būvniecībai un ciparu tehnoloģijas pakalpojumu sniegšanai un/vai ekspluatācijai un uzturēšanai Kastīlijas-Lamančas autonomās kopienas II zonā, tika īstenots, pārkāpjot [LESD] 108. panta 3. punktu, un ka tas nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Šā lēmuma 1. panta otrajā daļā par nelikumīgu un nesaderīgu ir atzīts valsts atbalsts, kas piešķirts satelītuztvērēju uzstādīšanai *Hispasat SA* signālu pārraidei šajā zonā.

21 Saskaņā ar Lēmuma C(2014) 6846 *final* 3. panta 1. punktu Komisija lika Spānijas Karalistei atgūt no *Telecom CLM*, *Abertis* un *Hispasat* nesaderīgo atbalstu, kas tika piešķirts saskaņā ar attiecīgo pasākumu.

22 Šā lēmuma pamatojumā Komisija uzskatīja, pirmām kārtām, ka dažādie centrālajā līmenī pieņemtie instrumenti un līgumi, kas noslēgti starp *MITC* un autonomajām kopienām, veidojot atbalsta shēmas pamatu attiecībā uz ZCT paplašināšanu II zonā. Praksē autonomās kopienas esot piemērojušas Spānijas valdības vadlīnijas par ZCT paplašināšanu.

23 Otrām kārtām, Komisija konstatēja, ka attiecīgais pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Kā uzskata šī iestāde, *Abertis* un *Telecom CLM* ir attiecīgā atbalsta tiešie saņēmēji, jo tie ir guvuši ekonomisku priekšrocību, saņemot valsts līdzekļus, lai savas iekārtas pielāgotu ciparu formātam vai uzceltu jaunus pārraides centrus. Kad pašvaldības ir rīkojušās tīkla operatora statusā, arī tās esot tieši guvušas labumu no minētā atbalsta. Šā pasākuma sniegtā priekšrocība esot selektīva, jo tas attiecoties tikai uz uzņēmumiem, kas darbojas zemes platformas tirgū, un tīkla operatori tikuši izvēlēti, pamatojoties nevis uz publisku iepirkumu, bet gan izmantojot īpašu procedūru. Šo operatoru tiešas atlases rezultātā esot tikuši izslēgti visi pārējie potenciālie konkurenti, kas piedāvā zemes apraides tehnoloģiju. Ņemot vērā faktu, ka satelīta platforma esot zemes platformas konkurente, attiecīgais pasākums kropļojot konkurenci īpaši starp abām šīm platformām.

24 Trešām kārtām, Komisija atzina, ka attiecīgais pasākums nevarot tikt uzskatīts par valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, neraugoties uz faktu, ka šis pasākums bija paredzēts, lai sasniegtu konkrēti definētu kopīgo interešu mērķi, un ka pastāvējuši konkrētā tirgus darbības traucējumi. Tās ieskatā, tā kā ar minēto pasākumu netiekot ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, tas neesot bijis samērīgs un neesot atbilstošs instruments bezmaksas kanālu pārklājuma nodrošināšanai Kastīlijas-Lamančas autonomās kopienas II zonas rezidentiem.

25 Ceturtām kārtām, Komisija uzskatīja, ka, pietiekami precīzi nedefinējot zemes platformas ekspluatāciju kā sabiedrisko pakalpojumu un šā sabiedriskā pakalpojuma piešķiršanas aktu noteiktas platformas operatoram, attiecīgais pasākums neesot bijis pamatojams ar LESD 106. panta 2. punktu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

26 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 12. decembrī, Spānijas Karaliste cēla prasību atcelt Lēmumu C(2014) 6846 *final*.

27 Prasības pamatojumā Spānijas Karaliste izvirzīja piecus pamatus. Pirmais pamats bija balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, jo Komisija esot kļūdaini konstatējusi valsts atbalsta esamību. Otrais pamats, kas tika izvirzīts pakārtoti, bija saistīts ar attiecīgā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu. Šis pamats tika atvedināts no LESD 106. panta 2. punktā un LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzēto atbalsta atļaušanas nosacījumu neievērošanas. Trešajā pamatā Spānijas Karaliste apgalvoja, ka ir noticis procesuālo normu pārkāpums. Ceturtais pamats, kas tika izvirzīts pakārtoti, attiecās uz prasību atgūt atbalstu un tika balstīts uz tiesiskās noteiktības, vienlīdzīgas attieksmes, samērīguma un subsidiaritātes principu pārkāpumiem. Piektajā pamatā Spānijas Karaliste apgalvoja, pakārtoti, ka esot pārkāptas pamattiesības uz informāciju.

28 Komisija 2015. gada 20. oktobrī pieņēma Lēmumu C(2015) 7193 *final*, lai izlabotu kļūdas, kas atrodamas Lēmumā C(2014) 6846 *final* attiecībā uz *Hispasat*. Pēc šiem labojumiem Lēmuma C(2014) 6846 *final* 1. panta pirmajā daļā vārdi "pakalpojumu sniegšana" tika aizstāti ar vārdiem "iekārtu sniegšana [piegāde]". Turklāt Komisija svītroja Lēmuma C(2014) 6846 *final* 1. panta otro daļu un grozīja šā lēmuma 3. panta 1. punktu. Tā atmeta konstatējumu par nelikumīga un ar iekšējo tirgu

nesaderīga atbalsta esamību, kas piešķirts satelītuztvērēju uzstādīšanai *Hispasat* signālu pārraidei Kastīlijas-Lamančas autonomās kopienas II zonā un kas attiecīgajai dalībvalstij bija jāatgūst no šī operatora.

29 Ar vēstuli, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2015. gada 23. decembrī, Spānijas Karaliste norādīja, ka tā pēc Lēmuma C(2014) 6846 *final* 1. panta pirmās daļas grozīšanas ar Lēmumu C(2015) 7193 *final* izvirza jaunu pamatu saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. pantu. Komisija savus apsvērumus par šo vēstuli nosūtīja 2016. gada 28. janvārī.

30 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa, vispirms atzinusi šo jauno pamatu par pieņemamu, noraidīja to kā nepamatotu. Tā noraidīja arī piecus atcelšanas prasības pamatus, ko Spānijas Karaliste bija izvirzījusi savā 2014. gada 12. decembra prasības pieteikumā.

Lietas dalībnieku prasījumi

31 Apelācijas sūdzībā Spānijas Karaliste lūdz Tiesu:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– atcelt Lēmumu C(2014) 6846 *final* un

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

32 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par sūdzību

33 Apelācijas sūdzības pamatojumam Spānijas Karaliste izvirza trīs pamatus.

34 Tiesas sēdē Spānijas Karaliste izvirzīja jaunu pamatu, pamatojoties uz Tiesas Reglamenta 127. pantu.

Par tiesas sēdē izvirzītā jaunā pamata pieņemamību

35 Tiesas sēdē izvirzītajā jaunajā pamatā Spānijas Karaliste būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pēc savas ierosmes neizvērtējot pamatojuma trūkumu Lēmumā C(2014) 6846 *final* par attiecīgā pasākuma selektīvo raksturu.

36 Spānijas Karaliste šo jauno pamatu balsta uz 2017. gada 20. decembra spriedumu *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal*/Komisija (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) un uzskata, ka šis spriedums ir tiesisks apstāklis, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā Tiesas Reglamenta 127. panta izpratnē, tādējādi pamatojot minētā pamata izvirzīšanu pašreizējās tiesvedības laikā.

37 Komisija uzskata, ka šis jaunais pamats nav pieņemams.

38 Būtu jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 127. panta 1. punktu tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

39 Taču šajā gadījumā 2017. gada 20. decembra spriedums *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal* /Komisija (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) nav uzskatāms par jaunu tiesību apstākli, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā. Kā izriet no minētā sprieduma 59. un 61. punkta, ar to vien tiek apstiprinātas

prasības attiecībā uz tādu valsts atbalsta pasākuma selektivitātes nosacījumu pārbaudes pamatojumu, kas izriet no 2016. gada 21. decembra spriedumiem Komisija/*Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971) un Komisija/*World Duty Free Group* u.c. (C-20/15 P un C-21/15 P, EU:C:2016:981), kuri pasludināti pirms Spānijas Karalistes apelācijas sūdzības iesniegšanas. Spriedums, ar kuru tiek vienīgi apstiprināta juridiskā situācija, kas pieteicējam ir zināma apelācijas sūdzības iesniegšanas brīdī, nav uzskatāms par apstākli, kas ļauj izvirzīt jaunu pamatu.

40 Līdz ar to Spānijas Karalistes izvirzītais jaunais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

41 Pirmajā pamatā Spānijas Karaliste apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 48. punktā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo minētajā punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka Lēmumā C(2015) 7193 *final* šai dalībvalstij nav noteikts neviens jauns pienākums. Šis vērtējums esot pretrunā Lēmuma C(2014) 6846 *final* 1. pantam pirms tā grozīšanas un nozīmējot kļūdu tiesību piemērošanā saistībā ar labas pārvaldības un tiesiskās drošības principiem, kā arī saistībā ar valsts atbalsta jēdzienu LESD 107. panta izpratnē.

42 Pirmām kārtām, Spānijas Karaliste uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, ciktāl Lēmums C(2015) 7193 *final* nozīmē būtisku Lēmuma C(2014) 6846 *final* grozījumu, kā rezultātā Vispārējai tiesai esot bijis jākonstatē, ka Lēmums C(2015) 7193 *final* radījis Spānijas Karalistei jaunu pienākumu.

43 Šajā ziņā šī dalībvalsts apgalvo, ka elementi, uz kuriem ir pamatojusies Vispārējā tiesa, neļāva izdarīt tādu secinājumu, kādu tā bija izdarījusi. Vispirms no terminoloģijas skatupunkta "ciparu tehnoloģijas iekārtu piegāde" neietilpstot nedz jēdzienā "pārraides centru modernizēšana", nedz jēdzienā "jaunu pārraides centru būvniecība". Turpinot – tā kā jēdziens "ciparu tehnoloģijas iekārtu piegāde" nebija definēts Lēmumā C(2014) 6846 *final*, neesot iespējams kvantificēt priekšrocību, ko šajā ziņā saņēmuši attiecīgie operatori. Visbeidzot, šāds secinājums neizrietot no minētā lēmuma 197. apsvēruma.

44 Otrām kārtām, Spānijas Karaliste uzskata, ka Vispārējā tiesa, secinādama, ka attiecīgais grozījums šai dalībvalstij nav radījis nevienu jaunu pienākumu, neesot ievērojusi labas pārvaldības un tiesiskās drošības principus. Vispārējai tiesai esot bijis jākonstatē, ka Komisijai bija jāievēro minētās dalībvalsts tiesības iesniegt apsvērumus pirms Lēmuma C(2015) 7193 *final* pieņemšanas, jo Komisija bija grozījusi attiecīgā pasākuma aprakstu un atgūstamā summa tikusi palielināta no 11,3 līdz 43,8 miljoniem EUR. Turklāt pretēji noteikumam par formas prasību paralēlismu, kas atgādināts pārsūdzētā sprieduma 45. punktā, Komisija Lēmumu C(2015) 7193 *final* neesot pieņēmusi saskaņā ar tiem pašiem formas noteikumiem, kas tika ievēroti, pieņemot Lēmumu C(2014) 6846 *final*.

45 Trešām kārtām, Spānijas Karaliste apgalvo, ka minētais grozījums esot ievērojami skāris attiecīgā pasākuma būtību, kas kvalificēts kā "valsts atbalsts" LESD 107. panta izpratnē.

46 Komisija apgalvo, ka šis pamats ir neefektīvs, jo tas nevarētu izraisīt pārsūdzētā sprieduma atcelšanu. Šis pamats vislabākajā gadījumā varētu likt atcelt Lēmumu C(2015) 7193 *final*, bet tas atstātu neskartu Lēmuma C(2014) 6846 *final* sākotnējo versiju.

Tiesas vērtējums

47 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktu apelācijas sūdzībā nedrīkst grozīt Vispārējā tiesā izskatītā strīda priekšmetu.

48 Attiecībā uz jautājumu, kas skar prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību Vispārējā tiesā, tas tiesai ir jāizskata pēc savas ierosmes (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2007. gada 29. novembris, *Stadtwerke Schwäbisch Hall* u.c./Komisija, C-176/06 P, nav publicēts, EU:C:2007:730, 18. punkts). Turklāt lietas dalībnieki tika lūgti sniegt apsvērumus par šo Tiesas pēc savas ierosmes izvirzīto jautājumu.

49 Tiesa jau ir nospriedusi, ka pārbaudē par Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punkta ievērošanu ir jānovērtē pirmajā instancē iesniegto prasījumu tvērums un strīda priekšmets Vispārējā tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 14. novembris, *British Airways*/Komisija, C-122/16 P, EU:C:2017:861, 54. punkts).

50 Tā kā prasības pieteikumā Vispārējā tiesā Spānijas Karaliste ir lūgusi atcelt Lēmumu C(2014) 6846 *final* un tā kā Lēmums C(2015) 7193 *final* tika pieņemts pēc šā lūguma, ir jānoskaidro, vai šī dalībvalsts ir centusies panākt arī Lēmuma C(2015) 7193 *final* atcelšanu, izmantojot iespēju grozīt savu prasības pieteikumu.

51 Pārsūdzētā sprieduma 36. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka ar jauno pamatu, kas iesniegts saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. pantu, Spānijas Karaliste esot apstrīdējusi paša Lēmuma C(2014) 6846 *final* grozīšanu ar Lēmumu C(2015) 7193 *final*. Tiesas sēdē Spānijas Karaliste ir norādījusi, ka, iesniedzot Vispārējā tiesā jaunu pamatu, tā bija domājusi grozīt savus prasījumus prasībā atcelt Lēmumu C(2014) 6846 *final*, lai paplašinātu šīs prasības priekšmetu, iekļaujot šā lēmuma atcelšanu redakcijā, kas grozīta ar Lēmumu C(2015) 7193 *final*.

52 No Tiesas judikatūras izriet, ka lietas dalībnieku prasījumiem principā ir raksturīga to negrozāmība. Vispārējās tiesas Reglamenta 86. pantā par prasības pieteikuma grozīšanu ir kodificēta agrākā judikatūra attiecībā uz izņēmumiem, kādi var būt pieļaujami šim nemainīguma principam (spriedums, 2017. gada 9. novembris, *HX*/Padome, C-423/16 P, EU:C:2017:848, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Minētajā 86. pantā ir noteikts – ja tiesību akts, kuru lūgts atcelt, ir aizstāts vai grozīts ar citu tiesību aktu, kam ir tāds pats priekšmets, prasītājs pirms tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas vai pirms Vispārējās tiesas lēmuma izlemt lietu bez tiesvedības mutvārdu daļas var grozīt prasības pieteikumu, lai ņemtu vērā šo jauno faktu.

54 Šis 86. pants kā izņēmums no negrozāmības principa tiesvedībā ir jāinterpretē šauri.

55 Šajā gadījumā no pārsūdzētā sprieduma 33. punkta izriet, ka pēc Lēmuma C(2015) 7193 *final* pieņemšanas Spānijas Karaliste izvirzīja jaunu pamatu saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. panta 1. punktu. Tomēr ir skaidrs, ka šī dalībvalsts nelūdza grozīt tās prasības pieteikumu, pamatojoties uz šā reglamenta 86. pantu.

56 Kā ģenerāladvokāte ir uzsvērusi secinājumu 42. punktā, kamēr minētā reglamenta 84. pantā prasītājam vienīgi ir ļauts iesniegt jaunus tiesību pamatus, šā reglamenta 86. pantā turpretī ir ļauts grozīt prasības pieteikuma priekšmetu, proti, pārformulēt savus prasījumus, ja – kā tas ir šajā gadījumā – akts, kura atcelšana tiek prasīta, ir ticis aizstāts vai grozīts ar citu aktu, kam ir tāds pats priekšmets.

57 Šādos apstākļos, ja tiktu atzīts, ka Spānijas Karaliste ir grozījusi savu prasības pieteikumu Vispārējās tiesas Reglamenta 86. panta izpratnē, iesniedzot jaunu pamatu saskaņā ar šā reglamenta 84. pantu, pirmajai no minētajām tiesību normām tiktu laupīta substance.

58 Šis secinājums nav atspēkojams ar tiesas sēdē formulēto Spānijas Karalistes argumentu, ka šis jaunais pamats jebkurā gadījumā atbilstot Vispārējās tiesas Reglamenta 86. pantā izvirzītajām formas prasībām par prasības pieteikuma grozīšanu.

59 Patiešām, kā ģenerāladvokāte ir norādījusi savu secinājumu 46. punktā, lai grozītu prasības pieteikumu, prasītājam nepārprotami un pietiekami skaidri un precīzi jānorāda strīda priekšmets, kā arī prasījumi, lai Vispārējā tiesa nespriestu *ultra petita*. Šajā nolūkā grozījumu rakstā saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 86. panta 4. punkta a) apakšpunktu tostarp ir jāietver grozītie prasījumi.

60 Taču Vispārējā tiesā izvirzītais jaunais Spānijas Karalistes pamats, kas ir skaidri balstīts uz Vispārējā tiesas Reglamenta 84. pantu, nevis uz šā reglamenta 86. pantu, acīmredzami neatbilst šā sprieduma iepriekšējā punktā minētajām prasībām. Proti, kā ģenerāladvokāte ir norādījusi savu secinājumu 52. punktā, 2015. gada 23. decembra vēstulē, ar kuru tika iesniegts šis pamats, Spānijas Karaliste ir skaidri uzturējusi savus sākotnējos prasījumus, proti, Lēmuma C(2014) 6846 *final* atcelšana.

61 No iepriekš minētā izriet, ka, pirmām kārtām, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot pārsūdzētā sprieduma 36. punktā, ka Spānijas Karaliste, iesniegdama savu jauno pamatu saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. pantu, esot lūgusi atcelt Lēmumu C(2015) 7193 *final*. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 37. punktā esot no tā nepamatoti atvedinājusi, ka šis jaunais pamats bija pieņemams.

62 Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka Vispārējās tiesas pieļautās kļūdas tiesību piemērošanā nevar izraisīt pārsūdzētā sprieduma spēkā neesamību, ja sprieduma rezolutīvā daļa šķiet pamatota citu tiesisku apsvērumu dēļ (spriedums, 2017. gada 21. septembris, *Easy Sanitary Solutions* un *EUIPO/Group Nivelles*, C-361/15 P un C-405/15 P, EU:C:2017:720, 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Šajā gadījumā, tā kā Spānijas Karaliste nevarēja grozīt savu prasības pieteikumu, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 84. pantu, jaunais pamats, ko tā izvirzīja Vispārējā tiesā un kurš attiecās uz Lēmumu C(2015) 7193 *final*, Vispārējai tiesai bija jānoraida kā nepieņemams, jo šis jaunais pamats netika izvirzīts pareizi grozītu prasījumu pamatošanai. No tā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma rezolutīvā daļa šķiet pamatota citu tiesisku apsvērumu dēļ.

64 Otrām kārtām, tā kā Spānijas Karaliste nebija grozījusi savus Vispārējā tiesā formulētos atcelšanas prasījumus, lai tos attiecinātu arī uz Lēmumu C(2015) 7193 *final*, pirmais apelācijas sūdzības pamats, kurā Vispārējā tiesa būtībā tiek kritizēta par to, ka tā šo lēmumu nav atcēlusi, paplašina Vispārējā tiesā izskatītā strīda priekšmetu pretrunā Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktam.

65 Līdz ar to pirmais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par otro pamatu

66 Otrajam apelācijas sūdzības pamatam ir divas daļas.

Par pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

67 Otrā pamata pirmajā daļā Spānijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējās tiesas analīze pārsūdzētā sprieduma 89.–107. punktā ir kļūdaina, jo tā ir secinājusi, ka nebija izpildīts pirmais nosacījums, kas izriet no 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) (turpmāk tekstā – "pirmais *Altmark* nosacījums").

68 Pirmkārt, Spānijas Karaliste uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka Spānijas tiesību aktos neesot skaidri definēts attiecīgais pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (PVTN). Šajā ziņā Vispārējā tiesa esot analizējusi tiesisko regulējumu, bet tās vērtējums esot acīmredzami kļūdains, jo *Ley 32/2003 General de Telecomunicaciones* (Vispārējais

likums 32/2003 par telekomunikācijām), 2003. gada 3. novembris, (*BOE* Nr. 264, 2003. gada 4. novembris, 38890. lpp.; turpmāk tekstā – "Likums 32/2003") radio un televīzijas apraides tīklu ekspluatāciju skaidri kvalificē kā "sabiedrisku pakalpojumu".

69 Vispirms kļūdains esot pārsūdzētā sprieduma 102. punktā atrodamais konstatējums, ka attiecīgā pakalpojuma definīcija kā PVTN neesot pietiekami skaidra, jo šī definīcija attiecoties uz visiem telekomunikāciju nozares operatoriem, nevis tikai uz dažiem no tiem. Šāds konstatējums esot pretrunā Vispārējās tiesas judikatūrai, kurā ir atzīta iespēja šādu pakalpojumu uzticēt visiem vienas nozares operatoriem. Turpinot, Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā visus aktus, ar kuriem Spānijas iestādes attiecīgajiem operatoriem ir uzticējušas sabiedriskā pakalpojuma saistības, jo īpaši Dekrētu 347/2008 un partnerības nolīgumus, kuros ir definētas sabiedriskā pakalpojuma saistības Kastīlijas-Lamančas autonomajā kopienā. Visbeidzot, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 102. punktā esot kļūdaini secinājusi, ka atbildība par PVTN pārvaldību esot bijis jāuztic konkrētiem uzņēmumiem, tāpēc ka šo uzņēmumu izraudzīšanās var notikt vēlāk atsevišķā aktā. Turklāt pastāvot pretruna starp pārsūdzētā sprieduma 104. punktu, kurā Vispārējā tiesa esot nospriedusi, ka noteiktas platformas definēšana kā PVTN uzskatāma par acīmredzamu kļūdu vērtējumā, un minētā sprieduma 105. punktu, jo Vispārējā tiesa esot apstiprinājusi Komisijas vērtējumu, ka attiecīgais pakalpojums nav bijis skaidri definēts kā PVTN.

70 Otrkārt, pārsūdzētā sprieduma 98. punktā Vispārējā tiesa ir veikusi pārāk formālu 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) interpretāciju, uzskatīdama, ka bija jāpārbauda tāda oficiāla akta esamība, kurā ir skaidri noteikta sabiedriskā pakalpojuma esamība un kurā ir norādīts sabiedrisko pakalpojumu saistību veids un ilgums, kā arī uzņēmumi un teritorijas, uz kurām šīs saistības attiecas. No tā izrietot minētā sprieduma kļūdainā interpretācija, kurā tiekot prasīts tikai tas, lai sabiedrisko pakalpojumu saistības "skaidri izrietētu" no valsts tiesībām. Turklāt Vispārējās tiesas izraudzītā formālisma pieeja sagrozot dalībvalstu rīcības brīvību definēt PVTN.

71 Spānijas Karaliste uzsver, ka PVTN sniegšanas noteikumi jebkurā gadījumā ir jānosaka attiecīgajai dalībvalstij pašai, ievērojot tai piešķirto rīcības brīvību. Tātad PVTN var tikt definēts, izmantojot vienu vai vairākus atsevišķus un secīgus aktus.

72 Treškārt, Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi visus būtiskos lietas apstākļus un neesot pietiekami pamatojusi pārsūdzēto spriedumu. Tā esot ignorējusi faktu, ka attiecīgā pasākuma pārbaudes ietvaros Komisija pati esot uzskatījusi, ka Kastīlijas-Lamančas *Consejería de industria, energía y medio ambiente* (Rūpniecības, enerģētikas un vides padome) noslēgtie līgumi bija šā pasākuma neatņemama sastāvdaļa, kā tas izrietot no Komisijas lēmuma 39. apsvēruma. Lai veiktu visu atbilstošo lietas apstākļu rūpīgu un objektīvu pārbaudi, Komisijai esot bijis jāizvērtē arī šie līgumi. Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 100. punktā paustais konstatējums esot uzskatāms par kļūdu tiesību piemērošanā. Turklāt, lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 106. punktā ir nospriedusi, ka tirgus nepilnība nebija pietiekama, lai konstatētu PVTN esamību, Vispārējā tiesa Spānijas Karalistes ieskatā nebija atbrīvota no pienākuma detalizēti izvērtēt jautājumu par PVTN esamību.

73 Komisija uzskata, ka otrā pamata pirmā daļa ir nepieņemama un neefektīva.

– Tiesas vērtējums

74 Otrā pamata pirmajā daļā Spānijas Karaliste būtībā apgalvo, ka Vispārējās tiesas vērtējumā attiecībā uz pirmo *Altmark* nosacījumu ir pieļautas vairākas kļūdas tiesību piemērošanā.

75 Pirmām kārtām, runājot par apgalvoto Vispārējās tiesas kļūdu vērtējumā par valsts tiesībām, būtu jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru gadījumā, ja Vispārējā tiesa ir konstatējusi vai novērtējusi faktus, Tiesai saskaņā ar LESD 256. pantu ir vienīgi kompetence pārbaudīt šo faktu

juridisko kvalifikāciju un no tās izrietošās tiesiskās sekas. Tādēļ faktu vērtējums, ja vien nav sagrozīti Vispārējai tiesai iesniegtie pierādījumi, nav tiesību jautājums, kas pats par sevi ir jāpārbauda Tiesai. Tādējādi saistībā ar novērtējuma, ko Vispārējā tiesa veikusi attiecībā uz valsts tiesībām, pārbaudi apelācijas tiesvedībā Tiesai ir tikai kompetence pārbaudīt, vai nav notikusi šo tiesību sagrozīšana. Šajā ziņā sagrozīšanai ir acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem tādējādi, lai nebūtu jāveic jauna faktu un pierādījumu izvērtēšana (spriedums, 2018. gada 26. aprīlis, *Cellnex Telecom* un *Telecom Castilla-La Mancha*/Komisija, C-91/17 P un C-92/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:284, 67.–69. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

76 Pirmkārt, runājot par Likuma 32/2003 vērtējumu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 102. punktā ir norādījusi, ka šajā likumā sniegtā sabiedriskā pakalpojuma kvalifikācija attiecas uz visiem telekomunikāciju pakalpojumiem, ieskaitot radio un televīzijas apraides tīklus. Tā nosprieda, ka tikai tas vien, ka pakalpojums valsts tiesībās ir noteikts kā sabiedrisks pakalpojums, nenozīmē, ka jebkuram operatoram, kas to sniedz, ir uzticēta skaidri definētu sabiedrisko pakalpojumu saistību izpilde 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) izpratnē. Turklāt Vispārējā tiesa konstatēja, ka, pirmkārt, no Likuma 32/2003 neizriet, ka Spānijā visiem telekomunikāciju pakalpojumiem būtu PVTN raksturs šā sprieduma izpratnē, un, otrkārt, šajā likumā ir skaidri noteikts, ka sabiedriskie pakalpojumi šā likuma izpratnē ir jāsniedz brīvas konkurences apstākļos.

77 Tāpēc ir jākonstatē, pirmkārt, ka Spānijas Karaliste nav sniegusi nevienu elementu, kas acīmredzami liecinātu par to, ka Vispārējā tiesa tādējādi būtu sagrozījusi Likuma 32/2003 saturu. Otrkārt, ciktāl šī dalībvalsts kritizē secinājumu, ko Vispārējā tiesa atvedinājusi no šā likuma vispārīgā rakstura, proti, ka tas neļaujot secināt, ka zemes tīklu ekspluatējošajiem operatoriem tikušas uzticētas skaidri definētas sabiedrisko pakalpojumu saistības saskaņā ar pirmo *Altmark* nosacījumu, ir jānorāda, ka, ņemot vērā pašreizējā sprieduma 76. punktā minētos likuma neskaidros elementus, šajā secinājumā nav pieļauta nekāda kļūda tiesību piemērošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. aprīlis, *Cellnex Telecom* un *Telecom Castilla-La Mancha*/Komisija, C-91/17 P un C-92/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:284, 71. un 72. punkts).

78 Otrkārt, nav atbalstāms arguments, kas atvedināts no fakta, ka Vispārējā tiesa esot sagrozījusi valsts tiesības, jo tā neesot ņēmusi vērā Dekrētu 347/2008 un pašreizējā sprieduma 72. punktā minētos līgumus.

79 Vispirms, lai gan Spānijas Karaliste savā apelācijas sūdzībā sniedz ļoti vispārīgu minētā dekrēta un līgumu kopsavilkumu, tā nenorāda, kas konkrēti būtu veidojis valsts tiesību sagrozīšanu. Otrkārt, no šī kopsavilkuma acīmredzamā veidā neizriet, ka Vispārējā tiesa būtu sagrozījusi Likuma 32/2003 noteikumus.

80 Turpinot, ciktāl Spānijas Karalistes arguments ir jāsaprot kā pārmetums Vispārējai tiesai, ka tā nav norādījusi iemeslus, kādēļ tā nav atsaukusies uz valsts tiesību elementiem, kuri ir minēti šā sprieduma 78. punktā, ir jāatgādina, ka tikai Vispārējā tiesa novērtē tajā iesniegtos pierādījumus. Vispārējai tiesai, ja vien ir ievēroti vispārējie tiesību principi un procesuālās normas par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iegūšanu un nav sagrozīti pierādījumi, nav pienākuma tieši pamatot savus vērtējumus attiecībā uz katra tai iesniegtā pierādījuma vērtību, it īpaši tad, ja tā uzskata, ka šie pierādījumi nav svarīgi vai tiem nav nozīmes lietas izlemšanā (spriedums, 2018. gada 26. aprīlis, *Cellnex Telecom* un *Telecom Castilla-La Mancha*/Komisija, C-91/17 P un C-92/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:284, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

81 Spānijas Karaliste nemaz neapgalvo, ka Vispārējā tiesa neesot ielāgojusi pienākumu ievērot vispārējos principus un procesuālās tiesību normas pierādīšanas pienākuma un pierādījumu iegūšanas jomā attiecībā uz šā sprieduma 78. punktā minētajiem elementiem.

82 Visbeidzot, jānoraida arī Spānijas Karalistes arguments par kļūdu tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa esot pieļāvusi pārsūdzētā sprieduma 100. punktā.

83 Pirmkārt, fakts, ka šajā gadījumā esot pastāvējusi konkrētā tirgus nepilnība, pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam nav apstāklis, kas var ietekmēt Vispārējās tiesas novērtējuma brīvību attiecībā uz tai iesniegto pierādījumu atbilstības vērtējumu saskaņā ar šā sprieduma 80. punktā minēto judikatūru.

84 Otrkārt, šādas nepilnības esamībai nav nozīmes, lai noskaidrotu, vai sabiedriskā pakalpojuma saistību izpilde attiecīgajiem uzņēmumiem ir faktiski uzticēta ar publisku aktu un vai šīs saistības tajā ir skaidri definētas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Comunidad Autónoma del País Vasco* u.c./Komisija, no C-66/16 P līdz C-69/16 P, EU:C:2017:999, 75. punkts).

85 Otrām kārtām, būtu jānorāda, ka Spānijas Karalistes arguments, kas atvedināts no tā, ka pārsūdzētā sprieduma 98. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi 2003. gada 24. jūlija spriedumu *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), nav pamatots.

86 Tiesa jau ir nospriedusi, ka pirmā *Altmark* nosacījuma mērķis ir ne tikai noskaidrot, vai saņēmējam uzņēmumam ir faktiski uzticēta sabiedrisko pakalpojumu saistību izpilde, bet arī noskaidrot, vai šīs saistības ir skaidri definētas valsts tiesībās. Šī nosacījuma mērķis ir pārskatāmība un tiesiskā noteiktība, kas pieprasa minimālo kritēriju izpildi attiecībā uz viena vai vairāku publiskās varas aktu esamību, kuros ir pietiekami skaidri definēts vismaz tādu sabiedrisko pakalpojumu saistību veids, ilgums un tvērums, kas ir noteiktas uzņēmumiem, kuriem ir uzticēta šo saistību izpilde. Proti, bez šo objektīvo kritēriju skaidras definīcijas nebūtu iespējams pārbaudīt, vai uz kādu konkrētu darbību varētu attiekties PVTN jēdziens (spriedums, 2018. gada 26. aprīlis, *Cellnex Telecom* un *Telecom Castilla-La Mancha*/Komisija, C-91/17 P un C-92/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:284, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 No tā izriet, ka Spānijas Karaliste nevar pārmest Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā ir izvēlējusies formālu pieeju, pieprasot publiskās varas akta esamību, ar ko attiecīgajiem operatoriem tiek uzticēts PVTN uzdevums un noteikts šā uzdevuma universāls un obligāts raksturs un kurā ir norādīts sabiedriskā pakalpojuma saistību veids un ilgums, kā arī attiecīgie uzņēmumi un teritorija.

88 Trešām kārtām, runājot par Spānijas Karalistes argumentu, kas atvedināts no Vispārējās tiesas kļūdas tiesību piemērošanā pārsūdzētā sprieduma 102. punktā, ciktāl tā neesot ievērojusi faktu, ka pilnvarojums, ar kuru uztic sabiedriskā pakalpojuma uzdevumu, var tikt definēts vairākos atsevišķos aktos, šāds arguments izriet no minētā punkta kļūdainas izpratnes. Patiešām, no minētā punkta nekādi neizriet, ka Vispārējā tiesa būtu izslēgusi šādu iespēju.

89 Tāpat Spānijas Karaliste ir kļūdaini izpratusi pārsūdzētā sprieduma 104. punktu, jo Vispārējā tiesa šajā punktā vienīgi konstatē, ka šī dalībvalsts nav apstrīdējusi strīdīgā lēmuma 183. apsvērumu, ciktāl tas attiecas uz Spānijas iestāžu acīmredzamu kļūdu, izraugoties kādu konkrētu platformu. Līdz ar to Spānijas Karalistes arguments par iespējamu pretrunu starp pārsūdzētā sprieduma 104. un 105. punktu nav pamatots.

90 Līdz ar to otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par otro daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

91 Apelācijas sūdzības otrā pamata otrā daļa attiecas uz analīzi par ceturto nosacījumu, kas izriet no 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) (turpmāk tekstā – "ceturtais *Altmark* nosacījums") un kas ir atrodama pārsūdzētā sprieduma 108.–113. punktā. Spānijas Karaliste apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 110. punktā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka salīdzinājums ar satelītu tehnoloģiju neesot pietiekams, lai pierādītu, ka attiecīgais publiskais uzņēmums bija visefektīvākais.

92 Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi, vai, kā tas ir prasīts Tiesas judikatūrā, Komisija ir rūpīgi un objektīvi izvērtējusi visus atbilstošos administratīvās procedūras elementus, lai pamatotu savu secinājumu par ceturtā *Altmark* nosacījuma neievērošanu. Spānijas Karaliste it īpaši norāda, ka tā Vispārējā tiesā ir apgalvojusi, ka Komisijas secinājumi, kas atvedināti no 2008. gada 9. septembra salīdzinošā sociālekonomiskā pētījuma par tehnoloģiskajām iespējām saistībā ar ZCT signāla pārklājuma paplašināšanu Kastīlijas-Lamančas autonomajā kopienā (turpmāk tekstā – "2008. gada salīdzinošais pētījums"), bijuši kļūdaini, jo šīs dalībvalsts ieskatā pētījumā esot secināts, ka par saprātīgu esot uzskatāma ZCT pakalpojuma paplašināšana šajā autonomajā kopienā, izmantojot zemes apraides tehnoloģiju. Turklāt šī dalībvalsts apgalvo, ka pareizu kontroli pār tās rīcības brīvības saistībā ar attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma definīciju veidojot pārbaude, vai izraudzītie pretendenti nav tikuši izvēlēti publiskā iepirkuma procedūrā un vai kompensācijas apmērs bija adekvāts.

93 Visbeidzot, Spānijas Karaliste norāda uz pretrunām starp pārsūdzēto spriedumu un 2015. gada 26. novembra spriedumiem *Abertis Telecom* un *Retevisión I*/Komisija (T-541/13, nav publicēts, EU:T:2015:898), *Comunidad Autónoma de Cataluña* un *CTTI*/Komisija (T-465/13, nav publicēts, EU:T:2015:900), kuros Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka Komisija nebija juridiski pietiekami pamatojusi ceturtā *Altmark* nosacījuma neievērošanu. No tā izrietot, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi pareizas tiesvedības principu.

94 Komisija norāda, ka, ja Tiesa noraidītu otrā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu, tad šā pamata otrā daļa jebkurā gadījumā kļūtu neefektīva, jo nosacījumi, kas izriet no 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), ir kumulatīvi.

– Tiesas vērtējums

95 Tā kā šī pirmā pamata daļa attiecas uz iespējamu Vispārējās tiesas pieļautu kļūdu attiecībā uz ceturtā *Altmark* nosacījuma pārbaudi, ir jānorāda, ka, ņemot vērā no 2003. gada 24. jūlija sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) izrietošo nosacījumu kumulatīvo raksturu, fakts, ka kļūdains varētu būt Vispārējās tiesas vērtējums, saskaņā ar kuru viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, nevar izraisīt pārsūdzētā sprieduma atcelšanu, ja vien turklāt šajā spriedumā nav pieļauta kļūda tiesību piemērošanā attiecībā uz kāda cita nosacījuma vērtējumu (spriedums, 2017. gada 20. decembris, Spānija/Komisija, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

96 Proti, no otrā apelācijas sūdzības pamata pirmās daļas pārbaudes izriet, ka Vispārējā tiesa, noraidīdama Spānijas Karalistes argumentus, ar kuriem tiek apstrīdēti strīdīgajā lēmumā minētie apsvērumi, saskaņā ar kuriem pirmais *Altmark* nosacījums nav izpildīts, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

97 Šādos apstākļos otrā pamata otrā daļa ir jānoraida kā neefektīva.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

98 Trešajā pamatā Spānijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 139. punktā nospriežot, ka attiecīgais pasākums nebija saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tajā nebija ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips. Vispārējā tiesa esot kļūdaini izdarījusi šādu secinājumu, kaut arī 2008. gada salīdzinošajā pētījumā ticis veikts salīdzinājums starp satelītu un zemes apraides platformām.

99 Kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 132.–138. punkta, Komisija esot uzskatījusi, ka šajā pētījumā neesot pierādīta būtisku abu platformu izmaksu atšķirība un ka pētījuma rezultāti neesot uzticami. Apstiprinādama Komisijas vērtējumu par tehnoloģiskās neitralitātes principa neievērošanu, Vispārējā tiesa neesot veikusi pārbaudi tiesā atbilstoši judikatūrai, kas izriet no 2005. gada 15. februāra sprieduma Komisija/*Tetra Laval* (C-12/03 P, EU:C:2005:87, 39. punkts). Spānijas Karaliste būtībā apgalvo, ka "trūkumi" 2008. gada salīdzinošajā pētījumā, kurus Vispārējā tiesa ir identificējusi pārsūdzētā sprieduma 143., 145. un 148. punktā, patiesībā izriet no kļūdainiem Komisijas metodoloģiskajiem pieņēmumiem, kurus Vispārējā tiesa nav pārbaudījusi. Šī dalībvalsts no tā secina, ka šajā pētījumā izmantotā pieeja bijusi pareiza un ka tā bijusi būtiska, lai saprastu, kāpēc satelītu platforma bija dārgāka par zemes platformu galvenokārt jau esošās zemes infrastruktūras dēļ.

100 Komisija apgalvo, ka trešā apelācijas sūdzības pamata pierādīšanai izvirzītie argumenti ir nepieņemami vai neefektīvi un katrā ziņā nepamatoti.

Tiesas vērtējums

101 Trešajā pamatā Spānijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav pareizi īstenojusi savu kompetenci veikt pārbaudi tiesā, pārsūdzētā sprieduma 139. punktā nospriežot, ka šīs dalībvalsts argumenti, kas atvedināti no 2008. gada salīdzinošā pētījuma, nav pierādījuši, ka Komisija būtu kļūdaini secinājusi attiecīgā pasākuma nesaderību ar iekšējo tirgu.

102 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ar šā pamata pierādīšanai formulētajiem argumentiem Spānijas Karaliste patiesībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav pienācīgi ņēmusi vērā 2008. gada salīdzinošo pētījumu, kas nozīmē, ka tā apstrīd Vispārējās tiesas veikto pierādījuma elementu novērtējumu.

103 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru faktu un pierādījumu izvērtēšana, izņemot gadījumus, kad tie tikuši sagrozīti, nav tiesību jautājums, kas kā tāds Tiesai būtu jāpārbauda apelācijas tiesvedībā (spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal*/Komisija, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

104 Katrā ziņā saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru tādas pārbaudes ietvaros, ko Savienības tiesas īsteno attiecībā uz Komisijas veiktiem sarežģītiem ekonomiskiem novērtējumiem valsts atbalsta jomā, Savienības tiesai Komisijas veiktais ekonomiskais novērtējums nav jāaizstāj ar savējo. Tomēr Savienības tiesai it īpaši ir jāpārbauda ne tikai izvirzīto pierādījumu faktiskā pareizība, to ticamība un konsekvence, bet arī tas, vai šie pierādījumi ir uzskatāmi par visu atbilstošo informāciju, kas var tikt ņemta vērā, lai novērtētu sarežģītu situāciju, un vai tie var pamatot izdarītos secinājumus (spriedums, 2017. gada 20. decembris, Spānija/Komisija, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).

105 Lai arī Spānijas Karaliste apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav īstenojusi tiesas pārbaudi par Komisijas vērtējumu attiecībā uz 2008. gada salīdzinošā pētījuma uzticamību atbilstoši šai judikatūrai, tomēr ir jākonstatē, ka, apgalvojot vienīgi, ka 2008. gada salīdzinošā pētījuma trūkumi esot atbilduši Spānijas iestāžu metodoloģiskajai izvēlei, šī dalībvalsts sava apgalvojuma pamatošanai nav iesniegusi nekādus konkrētus pierādījumus.

106 Līdz ar to trešais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā nepieņemams un katrā ziņā kā nepamatots.

107 Tā kā neviens no Spānijas Karalistes izvirzītajiem apelācijas sūdzības pamatiem nav apmierināts, šī apelācijas sūdzība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

108 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šā reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā saskaņā ar minētā reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

109 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā spriedums tai ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nosprie ž:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) Spānijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]